

tero prav odločno trdi, da ta rop, na belem dnevu izvršen v prodajalnici ulice, v kateri je ljudi vse živo, izvršen je po udih socijal-demokratskih društev za njene prekucijske namene in da zadnji sled tega hudodelstva sega v vredniške prostore tamošnjega delavskega lista („Zukunft“).

To nam kaže grozovito brezdno v nižih krogih našega meščanskega prebivalstva, našuntanega po brezvestnejih, kateri brez ovinkov vsem, ki kaj imajo, žugajo: „s tem, kar vi imate, napolniti si hočemo mi svoje prazne žepe in potem boste vi nam podložni!“ — Tudi slovenska Ljubljana čula je uže take aposteljne.

Noveji dunajski časniki vedó pa, kakor trdijo, iz „avtentičnega“ vira, kako je policija temu hudodelstvu res prav po sreči prišla na sled; pripovedujejo namreč: „V tukajšnji vojaški bolnišnici št. 1. služi vojak bolniškega oddelka po imenu Katz; ta je prišel še le v jeseni na Dunaj, in ga zato še le malo pozna. Imel je za-se nekaj opravka v V. dunajskem okraji, pa ko pride v „Hundsthurmerstrasse“, ni vedel kam in zato popraša civilno (mestno) oblečenega človeka za pot. Ta mu pové, kako in kam, na to pa se mu pridruži rekoč, da gre tudi tisto pot. — Začne se med njima razgovor in civilist vé vojaku mnogo pripovedovati. Najprej vpraša vojaka, zakaj je prav za prav vojak in ali ne vé, da bo z vojaškim gospodarstvom kmalu pri kraji; potem razlagal mu je svoja brezvladinska načela ter sklepal: „mi bomo enkrat vladali — in vse bo moralo iti v nič!“ — Vojak je le molčé vse to poslušal, to je storilo onega bolj in bolj pogumnega, tako da mu končno predlaga: naj vojaško sukno in bajonet stran vrže ter uide v Švico, popotnico, prebivališče in domovinski list (pas) mu bo uže on preskrbel, ter je dostavil: „pri naših ljudeh se veliko lepše živi, kakor v kasarni“. S tem je knjižico potegnul iz žepa ter mu začel iz nje brati najodličnejše vodje demokratične stranke; trdil mu je, da ima ta stranka veliko denarja, pa da ga bo kmalu še več imela, in s tem kazal je na nekatere s svinčnikom pisane vrste v knjižici.

Ko je tujec začel še bolj prigovarjati vojaku, naj gre z njim, zagleda vojak blizo tam policista, takrat pa hitro odločno zagrabi z eno roko po knjižici, z drugo po tujcu, pokliče policista, in imeli so tička vjetega, kmalu potem pa še druge.

Črnogorski knez na poti v Petrograd.

Telegram iz Cetinja, ki je naznanil, da se črnogorski knez podá čez Dunaj v Petrograd, sprožil je zopet po vseh časnikih pretresovanje razmer med našo državo in Črnogoro. Vse se je ponavljalo, kar so listi pisarili od začetka krivošjansko-hercegovinskega upora do novejšega časa, posebno pa so se živahno razpravljale najnoveji po poročilih „Pester Lloyd“ v Klinovcu, iz najdeni dokazi, da je upor osnovala belogradska velkosrbska stranka pa petrogradsko slovansko podporno društvo skupaj s črnogorskim prvim vojvodo. — Dobro podučeni listi trdili so soglasno, da so noveji čas razmere med Črnogoro in Avstrijo postale slabe in za uzrok se je navajalo, da se državi ne morete zediniti zaradi ravnanja z begunci našimi, za katere Črnogora gostoljubno skrbi.

To so po vsem verjetni razlogi, in je tudi naravno, da obravnave zaradi takih zadev ne morejo gladko teči, ker Črnogora ne more v nič privoliti, kar bi bilo zoper njeno gostoljubnost, za kar pa nima dosti materialnih sredstev; Avstrija pa svojim upornim državljanom na-

sproti nikakor ne more odložiti nekakove vsaj kazni podobne ostrosti.

Toda pri vsem tem se ne dá tajiti, da mora Črnogora želeti in enako Avstrija ohraniti ali zopet vpeljati dobre mednarodne razmere med obema državama. — Dokaz te dobre volje je mujenje črnogorskega kneza na Dunaji po eni strani, po drugi pa prijazni sprejem njegov na Dunaji; in to enako osebni sprejem knezov, kakor tudi prijazno pisanje oficijoznih časnikov o knezu in naših razmerah z njim.

Vse to je dokaz dobre volje, poravnati precéj zmešano štrečno zaradi naših begunov, in drugo, upajmo, da bo pa vedela storiti deloma denarna pomoč naše države za begune, deloma pa spretnost naših diplomatov in pa skrb, da bi ta razpor ne dal drugi vladi povoda vtikati se med našo in črnogorsko, kar bi znalo roditi večje in za slučaj drugih evropskih zmešnjav naši državi gotovo neljube in nevarne nasledke.

Po vsem tem mislimo, da pravo uganemo, da je nekako ostentativno javljenje potovanja črnogorskega kneza v prvi vrsti namen imelo, pripravljati pot obravnavam, katere se imajo vršiti med Črnogoro in Avstrijo na Dunaji.

Slovensko slovstvo.

* *Fizika* za niže gimnazije, realke in učiteljišča. Spisal in založil Jakob Čebular, c. kr. više realke profesor v Gorici. Natisnila Hilarijanska tiskarna v Gorici. 1882. — je naslov ravno danes nam došli knjigi obsegajoči 90 strani v osmerki s podobami med tekst tiskanimi. Predgovor svoj začinja gospod pisatelj z besedami: „Tu podajam rojakom prvi del fizike, ki je namenjena naši mladini v šolsko rabo; a uverjen sem, da jo tudi vsak drugi, kojega prirodoznanstvo mika, ne odloži iz rok brez nobene koristi“. — Mi radostni pozdravljamo lep sad marljivosti gospoda pisatelja, knjigo, katera bo gotovo tudi nekoliko pripomogla k naravnem podučevanju naše slovenske mladine v njenem materinem jeziku.

Naši dopisi.

Iz Gorice. („Goriški dopisnik“ „Novic“.) Ker mnogo tistih, ki „Novice“ beró, ne zna po zapopadku in obliki razločiti dopisa od dopisa, bodi jim enkrat za vselej s tem naznanjeno, da je nekdanji mnogoletni in poslednjih 12 let redni in edini dopisnik iz Gorice poslal „Novicam“ zadnji svoj dopis dne 9. aprila 1882.

A. M.

Iz Gorice. — Poslanec dr. Tonkli razglasil je sledeče

vabilo.

Vabim vse p. n. gg. volilce, čč. duhovne, župane, podžupane, učitelje itd. glavarovskih okrajev tolminskega, goriškega in sežanskega k javnemu zboru dne 3. septembra 1882. ob 4. uri popoldne na Goričico pri Rebku (v županiji kamenjski v ajdovskem okraji), kjer položim račun svojega delovanja kot poslanec deželnega in državnega zbora in poizvem nadaljne želje mojih p. n. gg. volilcev. Pričakujem prav obilne vdeležitve in sem z odličnim spoštovanjem

dr. Josip Tonkli l. r.

V Gorici dne 24. avgusta 1882.

Netranjska Bistrica 28. avg. — Pri volitvi občinskega zastopa so bili dne 27. t. m. pri nas izvoljeni: